વિક્રમ સંવત-૨૦૩૬, શ્રાવણ સુદ-૪, ગુરુવાર, તા. ૧૪-૮-૧૯૮૦
વચનામૃત-૮૧, ૧૦૦. પ્રવચન નં. ૭

જૈસે સ્વભાવસે નિર્મલ સ્ફટિકમેં લાલ-કાલે ફૂલકે સંયોગસે રંગ દિખતે હૈં તથાપિ વાસ્તવમેં સ્ફટિક રંગા નહીં ગયા હૈ, વૈસે હી સ્વભાવસે નિર્મલ આત્મામેં ક્રોધ-માનાદિ દિખાઈ દેં તથાપિ વાસ્તવમેં આત્મદ્રવ્ય ઉનસે ભિન્ન હૈ. વસ્તુસ્વભાવમેં મલિનતા નહીં હૈ. પરમાણુ પલટકર વર્ણ-ગંધ-રસ-સ્પર્શસે રહિત નહીં હોતા વૈસે હી વસ્તુસ્વભાવ નહીં બદલતા. યહ તો પરસે એકત્વ તોડનેકી બાત હૈ. અંતરમેં વાસ્તવિક પ્રવેશ કર તો (પરસે) પૃથકતા હો. ૮૧.

વચનામૃત. ૮૧ બોલ. કિસીને લિખા હૈ કિ યહ પઢના. યહ કાગજ અંદર પડા થા, વહ પઢતે હૈં. કિસીને લિખા હોગા. '**જૈસે સ્વભાવસે નિર્મલ સ્ફટિકમેં લાલ-કાલે ફૂલકે સંયોગસે રંગ દિખતે હૈં...**' ક્યા કહતે હૈં? સ્ફટિક મણિ ઉસકા ઐસા સ્વભાવ હૈ, નિર્મલ, લેકિન પર્યાયમેં ઐસી યોગ્યતા હૈ (કિ) લાલ આદિ ફૂલ હો તો પર્યાયમેં યોગ્યતા હૈ. ફૂલસે નહીં હોતા. લકડીકે નીચે ફૂલ રખો તો નહીં હોતા. ક્યોંકિ ઉસકી યોગ્યતા નહીં હૈ. સ્ફટિકકી પર્યાયકી યોગ્યતામેં લાલ-પીલે ફૂલકે સંયોગસે અપનેસે અંદર લાલ-પીલા રંગ દિખતા હૈ, વસ્તુ સ્વરૂપ ઐસા નહીં હૈ. વસ્તુ નિર્મલ હૈ.

'**જૈસે સ્વભાવસે નિર્મલ સ્ફટિકમેં લાલ-કાલે ફૂલકે સંયોગસે રંગ દિખતે હૈં...**' આહા..! રંગ દિખતે હૈં, હૈ નહીં. અંતર સ્વરૂપમેં નહીં હૈ. જૈસે નિર્મલતા..

જેમ નિર્મલતા રે સ્ફટિક તણી, તેમ જ જીવ સ્વભાવ રે..
જેમ નિર્મલતા રે સ્ફટિક તણી, તેમ જ જીવ સ્વભાવ રે..
શ્રી વીરે ધર્મ પ્રકાશિયો, શ્રી જિનવીરે ધર્મ પ્રકાશિયો,
પ્રબળ કષાય અભાવ રે..

કષાયકે અભાવમેં ભગવાનને ધર્મ બતાયા. અર્થાત્ વીતરાગ ભાવકી પર્યાય પ્રગટ કરનેકા ધર્મ બતાયા. ચારોં અનુયોગકા સાર, ચારોં અનુયોગ હૈ ઉસકા સાર, પંચાસ્તિકાયકી ૧૭૨ ગાથામેં કહા હૈ કિ ચારોં અનુયોગકા સાર વીતરાગતા હૈ. કોઈ

કહે કિ કથાનુયોગમેં ઐસા આયા હૈ, ફલાનેમેં ઐસા આયા હૈ. વહાં પાઠ હૈ. પંચાસ્તિકાય ૧૭૨ ગાથા. સંસ્કૃત હૈ. ચારોં અનુયોગકા સાર વીતરાગતા હૈ. વીતરાગ પર્યાય હૈ. ચારોં અનુયોગકા સાર વીતરાગ પર્યાય હૈ. વીતરાગ પર્યાય વીતરાગ સ્વભાવમેંસે પ્રગટ હોતી હૈ.

જૈસે સ્ફટિક નિર્મલ હૈ, વૈસે ભગવાન અંદર નિર્મલાનંદ પ્રભુ, એક સમયકી પર્યાયકે સિવા આનંદકંદ નિર્મલાનંદ, ઉસમેં રંગ, ગંધ કુછ નહીં હૈ. ઉસ નિર્મલતામેં દૃષ્ટિ દેનેસે વીતરાગ પર્યાય જૈસે કહા, ચારોં અનુયોગકા સાર વીતરાગતા હૈ. કોઈ કહે કિ કથાનુયોગમેં વ્યવહાર કહા હૈ, ફલાના કહા હૈ, ઢીકના કહા હૈ. વહ સબ કહા હૈ. ૧૭૨ ગાથા, પંચાસ્તિકાય. મૂલ પાઠ (હૈ). વીતરાગ પર્યાય હૈ પૂરા સાર. વીતરાગ પર્યાય ઉત્પન્ન હોતી હૈ કૈસે? વીતરાગ પર્યાય ચારોં અનુયોગકા સાર, ઉત્પન્ન કૈસે હોતી હૈ? વીતરાગભાવ આત્મા હૈ ઉસમેંસે ઉત્પન્ન હોતી હૈ. આહાહા..!

ચારોં અનુયોગોંકા સાર આત્મા ચિદાનંદ નિર્મલાનંદ પ્રભુ, ઉસકા અવલંબન ઔર આશ્રય લેના વહ ચારોં અનુયોગોંકા સાર હૈ. આહાહા..! સમજમેં આયા? પાઠ હૈ. કોઈ કહે કિ દ્રવ્યાનુયોગમેં અમુક હૈ ઔર કથાનુયોગમેં વ્યવહાર પ્રધાન હૈ, ચરણાનુયોગમેં વ્યવહારસે લાભ હો ઐસા હૈ, સબ કથનકે કોઈ ભી પ્રકાર હો, પરંતુ સાર તો વીતરાગતા હૈ. વીતરાગ ધર્મ હૈ. વીતરાગ ધર્મ હૈ તો વીતરાગી પર્યાય, પ્રથમ સમ્યગ્દર્શન ચૌથે ગુણસ્થાનમેં (હોતા હૈ), વહ વીતરાગી પર્યાય હૈ. સમ્યગ્દર્શન કોઈ ચીજ ઐસી નહીં હૈ કિ શ્રદ્ધા કરકે માન લિયા. સમ્યગ્દર્શન વીતરાગી પર્યાય ઔર વીતરાગી આનંદકે અંશકા સ્વાદ હૈ.

મુમુક્ષુ :- વીતરાગ પર્યાય ભી હૈ ઔર વીતરાગ..

ઉત્તર :- સ્વાદ હૈ. ઉસકા કારણ કિ અનંત ગુણ હૈ ન? અનંત ગુણ પર દૃષ્ટિ દેનેસે અનંત ગુણકી પર્યાયમેં વ્યક્તતા, સર્વ ગુણકી વ્યક્તતા, અનંત ગુણકી એક સમયકી વ્યક્તતા પ્રગટ હોતી હૈ. એક હી ગુણકી પ્રગટ હોતી હૈ ઐસા નહીં. જિતને ગુણ હૈ સબ ગુણકી પર્યાય વ્યક્ત હોતી હૈ. અજોગ નામકા ગુણ હૈ કિ જો ચૌદહવેં ગુણસ્થાનમેં અજોગ હોતા હૈ, વહ ચૌથ ગુણસ્થાનસે અજોગગુણકી પર્યાયકી વ્યક્તતા એક અંશસે પ્રગટ હોતી હૈ. આહાહા..! સમજમેં આયા? નિર્મલાનંદ પ્રભુ... કહા ન?

'સ્વભાવસે નિર્મલ સ્ફટિકમેં લાલ-કાલે ફૂલકે સંયોગસે રંગ દિખતે હૈં તથાપિ વાસ્તવમેં સ્ફટિક રંગા નહીં ગયા હૈ,...' સ્ફટિકમેં રંગ આયા નહીં. વૈસે રાગ ઔર દ્વેષ, પુણ્ય ઔર પાપકે વિકલ્પકી જાલ પર્યાયમેં દિખે. વસ્તુમેં નહીં હૈ. વસ્તુ તો

નિર્મલાનંદ સ્ફટિક જૈસી હૈ. વીરે ઐસા પ્રકાશ કિયા. 'જેમ નિર્મળતા સ્ફટિક તણી, તેમ જીવ સ્વભાવ, શ્રી જિનવીરે ધર્મ પ્રકાશિયો, પ્રબળ કષાય અભાવ..' કષાયકા અભાવ કહો કિ વીતરાગભાવ કહો. આહાહા..! પ્રથમ સમ્યગ્દર્શનકી શુરૂઆતસે વીતરાગતા ઉત્પન્ન હોતી હૈ. સૂક્ષ્મ બાત હૈ, પ્રભુ! વીતરાગ અવસ્થાકે બિના ચૌથા ગુણસ્થાન આતા નહીં. ક્યોંકિ આત્મા વીતરાગસ્વરૂપ હૈ, આત્મા ત્રિકાલ વીતરાગસ્વરૂપ હૈ. તો વીતરાગ સ્વરૂપકે અવલંબનસે પર્યાયમેં વીતરાગતાકા અંશ આતા હૈ. અરે..! વીતરાગતાકા અંશ ક્યા, અજોગ નામકે ગુણકા ભી એક અંશ પ્રગટ હોતા હૈ. આહાહા..! ચૌદહવે ગુણસ્થાનમેં અજોગ હોતા હૈ. એક અંશ નીચે સમ્યગ્દર્શનમેં પ્રગટ હોતા હૈ. ક્યોં? સર્વ ગુણાંશ તે સમકિત.

સમકિત યાની ક્યા? સર્વ ગુણાંશ તે સમકિત. જિતને ગુણ સંખ્યાસે, ઉન સર્વ ગુણકા એક અંશ વ્યક્ત હો, ઉસકા નામ સમકિત હૈ. સર્વ ગુણાંશ તે સમકિત. સમકિતકી એક હી પર્યાય પ્રગટ હોતી હૈ, ઐસા નહીં. સમકિતકી પર્યાય પ્રગટ હોતી હૈ, આનંદકી હોતી હૈ, શાંતિકી હોતી હૈ, શાંતિ યાની ચારિત્ર, ચારિત્રગુણ આત્મામેં ત્રિકાલ હૈ. ઉસકા એક અંશ સ્થિરતા હોતી હૈ. વીર્યગુણ. વીર્ય સ્વરૂપકી રચના કરે, શુદ્ધ રચના કરે, વીર્ય ભી એક અંશ પ્રગટ હોતા હૈ. ચૌથે ગુણસ્થાનમેં સર્વ અનંત ગુણકા એક અંશ પ્રગટ હોતા હૈ. યહ વાક્ય કહા વહ શ્રીમદ્કા કહા. સર્વ ગુણાંશ તે સમકિત.

અપનેમેં રહસ્યપૂર્ણ ચિઠ્ઠીમેં હૈ. ટોડરમલ. ટોડરમલકી રહસ્યપૂર્ણ ચિઠ્ઠીમેં લિખા હૈ કિ ચૌથે ગુણસ્થાનમેં જ્ઞાનાદિ અનંત ગુણકા અંશ પ્રગટ હોતા હૈ. ઐસા પાઠ હૈ. મોક્ષમાર્ગ પ્રકાશકમેં પીછે ડાલા હૈ. આહાહા..! જિતની સંખ્યા અનંતી અનંતી ગુણકી હૈ, પ્રભુકા સ્વીકાર હોનેસે, પ્રભુકે સન્મુખ હોનેસે પર્યાય ઔર રાગકે વિમુખ હોનેસે, અનંતા અનંતી સંખ્યા ગુણવાલી જો ચીજ, ઉસમેં પ્રત્યેક ગુણકા અંશ, અનંતા અનંતા ગુણ હૈ, અનંતા અનંતા ગુણકા અંશ પર્યાયમેં વ્યક્તપને પ્રગટ અનુભવમેં આતા હૈ. આહાહા..! ઐસા માર્ગ હૈ. નિર્મલ સ્ફટિક મણિ જૈસા ભગવાન હૈ. આહાહા..! રંગ આદિ તો પર્યાયમેં હૈ. પર્યાયમેં રંગ હૈ વહ ભી રંગકે કારણ નહીં હૈ. સ્ફટિકી યોગ્યતાકે કારણ હૈ. સમજમેં આયા? આહા..! બાત ઐસી હૈ. બાત-બાતમેં ફર્ક હૈ, પ્રભુ! લાલ ઔર પીલા ફૂલ હૈ ઈસલિયે યહાં લાલ-પીલા પ્રતિબિંબ ઉઠા, ઐસા નહીં હૈ. સ્ફટિકકી પર્યાયકા ઐસા સ્વભાવ હૈ.

જૈસે લોહા.. દિયાસલી લો, દિયાસલીસે બીડી પીતે હૈં તો ઈસ ઓર અગ્નિ હૈ ઔર ઈસ ઓર શાંતિ હૈ. દિયાસલી પૂરી ઉષ્ણ નહીં હોતી. ઐસે લકડા હો પાંચ હાથ લંબા, અગ્નિમેં રખો તો ઈતના ગરમ હોગા, જિતના હૈ ઉતના. પૂરા ગરમ

નહીં હોગા. ક્યોંકિ યોગ્યતા નહીં હૈ. લેકિન લોહેકા પાંચ હાથ લંબા ટૂકડા હો, વહ યદિ થોડા ભી અગ્નિમેં હો તો ભી પૂરા ગરમ હો જાતા હૈ. પૂરા ઉષ્ણ હો જાતા હૈ. વહ અપની યોગ્યતા હૈ, અગ્નિસે હોતા હૈ ઐસા નહીં. આહાહા..! ગજબ બાત હૈ, પ્રભુ!

પ્રત્યેક ગુણકી પર્યાય ચૌથે પ્રગટ હોતી હૈ. યોગ્યતાકા કારણ કહા. આહા..! માર્ગ અલગ હૈ, પ્રભુ! યે તો શાંતરસકા માર્ગ હૈ. શાંતિ.. શાંતિ.. શાંતિ. કષાયકે ભાવકા અભાવ. ભલે એક અંશ અનંતાનુબંધીકા અભાવ. લેકિન અનંત મિથ્યાત્વ ઔર મિથ્યાત્વકે સાથ કષાય અનંતાનુબંધી હૈ. પહલે કષાયકો અનંતાનુબંધી ક્યોં કહા? કિ અનંત નામ મિથ્યાત્વકે સાથ સંબંધ હૈ, ઈસલિયે અનંતાનુબંધી કહા. જહાં મિથ્યાત્વ ગયા, સ્વરૂપ નિર્મલાનંદ મેરા સ્વભાવ ત્રિકાલ નિર્મલ સ્વભાવ હૈ. ઐસી જહાં દૃષ્ટિ હુઈ, વહાં સ્થિરતાકા અંશ ભી સાથમેં આયા. ક્યોંકિ અનંતાનુબંધી કષાય ચારિત્રમોહકી પ્રકૃતિ હૈ. અનંતાનુબંધીકી પ્રકૃતિ ચારિત્રમોહકી હૈ. ઉસકે જાનેકે બાદ કુછ તો ચારિત્ર હોગા કી નહીં? ચારિત્ર નામ ભલે નહીં દેતે, લેકિન સ્વરૂપાચરણ ચૌથે ગુણસ્થાનમેં પ્રગટ હોતા હૈ. કોઈ ના કહતા હો તો ઉસે માલૂમ નહીં હૈ. સમ્યગ્દર્શનમેં સ્વરૂપશ્રદ્ધા, સ્વરૂપજ્ઞાન ઔર સ્વરૂપઆચરણ તીનોં પ્રગટ હોતે હૈં.

યહાં કહતે હૈં, સ્ફટિકકા નિર્મલ સ્વભાવ હૈ, વૈસે ભગવાનકા નિર્મલ સ્વભાવ હૈ. '**વાસ્તવમેં સ્ફટિક રંગા નહીં ગયા હૈ,...**' વૈસે આત્મામેં રાગ ઔર દ્વેષ, પુણ્ય ઔર પાપકે વિકલ્પકી જાલ હો, લેકિન સ્વરૂપ વૈસા હુઆ નહીં. શુદ્ધ સ્વરૂપ વૈસા હુઆ નહીં. વહ તો પર્યાયમેં ઐસા હુઆ હૈ. ઉપર-ઉપર વૈસા હુઆ હૈ. અંદર તલમેં ઉસકા સ્પર્શ નહીં હૈ. આહાહા..! ભગવાન આત્મા, ઉસકા જો તલ અંદર પૂર્ણ હૈ, ઉસમેં રાગ-દ્વેષકા પ્રવેશ નહી. '**વૈસે હી સ્વભાવસે નિર્મલ આત્મામેં ક્રોધ-માનાદિ દિખાઈ દેં...**' ક્રોધ, માન, માયા અનાદિસે દિખાઈ દેતે હૈં. પરંતુ વહ પર્યાયમેં દિખાઈ દેતે હૈં, વસ્તુમેં નહીં. આહાહા..! ભ્રમસે દેખતા હૈ. વહ ભી પર્યાયમેં હૈ, વસ્તુમેં નહીં. વસ્તુ તો નિર્મલાનંદ પરમાત્મસ્વરૂપ અતીન્દ્રિય સર્વાંગ આનંદસે ભરા હુઆ, અતીન્દ્રિય આનંદસે ભરા હુઆ પરિપૂર્ણ હૈ. આહાહા..! દિખાઈ દેતે હૈં. કૈસે? જૈસે સ્ફટિકમેં રંગ દિખાઈ દેતે હૈં, વૈસે ભગવાન આત્મામેં, કર્મસે નહીં. જૈસે ઉસ રંગસે પ્રતિબિંબ નહીં ઉઠતા. ક્યા કહા? રંગકા ફૂલ આયા ઈસલિયે વહાં પ્રતિબિંબ ઉઠતા હૈ, ઐસે નહીં. ઉસકી યોગ્યતાસે વહાં પર્યાય હુઈ હૈ. આહાહા..! ઐસે આત્મામેં પર્યાયમેં જો ક્રોધ, માન હૈ, વહ કર્મસે નહીં હુઆ હૈ. અપની યોગ્યતાસે ઉત્પન્ન હુઆ હૈ. આહાહા..! તીનોં ચીજ અલગ હૈ. એક કર્મ અલગ, વિકારકી પર્યાય અલગ.

આહાહા..! સ્ફટિક રત્ન જૈસા ચૈતન્ય સ્વભાવ નિર્મલાનંદ, વહ તો બિલકૂલ ભિન્ન હૈ. અરે..! ઐસા જો ભગવાન તેરે પાસ હૈ. બહિનકે વચનમેં એક જગહ આતા હૈ. તેરે પાસ આનંદકા નાથ હૈ. તૂ હી આનંદકા નાથ હૈ, પાસ ક્યા? તેરી નજર વહાં નહીં જાતી ઔર બાહરમેં ઈસકા ઐસા ઔર ઉસકા વૈસા. બાહ્ય ક્રિયાકાંડમેં રૂકકર વહાં અટક ગયા.

યહાં કહા કિ '**આત્મામેં ક્રોધ-માનાદિ દિખાયી દેં તથાપિ...**' તો ભી '**વાસ્તવમેં આત્મદ્રવ્ય ઉનસે ભિન્ન હૈ.**' આહાહા..! દ્રવ્ય કભી રાગરૂપ હોતા નહીં. દ્રવ્ય કભી સંસારકે કોઈ વિકલ્પરૂપ હોતા નહીં. આહા..! ઐસા જો દ્રવ્ય સ્વભાવ હૈ વહ નિર્મલ સ્ફટિક જૈસા હૈ. કહતે હૈં, આત્મદ્રવ્યમેં ક્રોધાદિ દિખતે હૈં, માનાદિ દેખતા હૈ ઉસસે ભિન્ન હૈ. વાસ્તવમેં તો ઐસી ચીજ હૈ કિ અપની રુચિ નહીં હોકર, અપને સિવા પુણ્ય ઔર પાપકે સૂક્ષ્મ ભાવ, ઉસકી જિસકો રુચિ હૈ, ઉસકો સ્વરૂપ પ્રતિ દ્વેષ હૈ. અરુચિ હૈ. જિસે રાગકી રુચિ હૈ, ઉસે પ્રભુ પ્રતિ અરુચિ હૈ. યહાં પ્રભુ યાની આત્મા કહતે હૈં. આહા..!

આનંદઘનજી શ્વેતાંબરમેં હુએ હૈં. ઉન્હોંને કહા હૈ, અરુચિ દ્વેષ સ્વભાવ. ભગવાન આનંદકે નાથ પ્રતિ પ્રેમ નહીં હૈ ઔર યહાં પ્રેમ હૈ, રાગકા એક અંશ ભલે શુભ હો, ઉસમેં જો પ્રેમ લગા હૈ, વહ આત્માકે પ્રતિ દ્વેષ હૈ. યહાં રાગ હૈ, યહાં દ્વેષ હૈ. રાગકા રાગ હૈ ઔર આત્માકે પ્રતિ દ્વેષ હૈ. આહાહા..! સૂક્ષ્મ બાત હૈ, બાપૂ! ભગવાન! તેરી બાતકો ક્યા કહે? ભગવન્ સ્વરૂપ પૂરા હૈ. ઉસકા પૂરા સ્વરૂપ ભગવત સ્વરૂપ હૈ. યહ તો ચમડી, હડ્ડી દિખતે હૈં, વહ કોઈ વસ્તુ નહીં હૈ. વહ તો જડમેં ચલી જાયેગી. અંદર ચૈતન્યરત્ન હિરા. આહાહા..! ઉસમે જો વિકાર દિખાઈ દેતા હૈ, વિકાર દિખતા હૈ વહ ઉસમેં નહીં હૈ. વહ પર્યાયમેં-એક સમયકી દશામેં વિકાર હૈ. વહ કહતે હૈં, દેખો!

ક્રોધ અનાદિસે દિખાઈ દેતે હૈં. વહ તો અનાદિસે દિખતા હૈ. પહલે પર્યાયમેં શુદ્ધ થા ઔર બાદમેં અશુદ્ધ હુઆ, ઐસા હૈ નહીં. ક્યા કહા? દ્રવ્ય તો શુદ્ધ હી અનાદિસે હૈ. પરંતુ પર્યાય ભી અનાદિસે શુદ્ધ થી ઔર બાદમેં અશુદ્ધ હુઈ, ઐસા હૈ નહીં. ક્યા કહા, સમજમેં આયા? ફિરસે કહતે હૈં. દ્રવ્ય જો શુદ્ધ હૈ, વહ અનાદિસે હૈ. ઔર પર્યાય જો અશુદ્ધ દિખતી હૈ, વહ કર્મસે નહીં, અપની યોગ્યતાસે ઐસી હૈ. લેકિન વહ પર્યાયમેં-અવસ્થામેં હૈ, સ્વભાવમેં નહીં.

મુમુક્ષુ :- ..

ઉત્તર :- નહીં, નહીં. દૂસરી અપેક્ષા ઈસકે સિવા લાગૂ નહીં પડતી. ઐસી વસ્તુ

હૈ, ભૈયા! યહ તો અંતરકી બાતેં હૈં. જિસે બૈઠે વહ બિઠાયે, દૂસરા ક્યા હો?

પર્યાયમેં રાગ દિખતા હૈ, સ્વભાવમેં નહીં. ઔર રાગ દિખતા હૈ વહ કમકે કારણ નહીં. આહાહા..! સ્ફટિકકા દૃષ્ટાંત દિયા ન? લાલ-પીલા પ્રતિબિંબ ઉઠતા હૈ વહ અપની યોગ્યતાસે હૈ. લાલ-પીલે ફૂલસે હો તો ઈસકે નીચે રખ દે. ઈસકે નીચે. ઈસમેં હોના ચાહિયે. લકડી લો, લકડી. ઉસકે નીચે ફૂલ રખો તો પ્રતિબિંબ ઉઠના ચાહિયે. ઉસકી પર્યાયમેં યોગ્યતા હૈ. આહાહા..!

મુમુક્ષુ :- પર્યાયકી યોગ્યતા યા દ્રવ્યકી?

ઉત્તર :- પર્યાયકી યોગ્યતા હૈ. દ્રવ્ય તો જૈસા હૈ ઐસા આનંદકા નાથ પ્રભુ શુદ્ધ હૈ. આહાહા..!

વાસ્તવમેં આત્મદ્રવ્ય ક્રોધાદિ વિકારસે. ક્રોધ, માન, માયા, લોભ, વિષય વાસના, ભ્રમસે ભિન્ન હૈ. આહાહા..! '**વસ્તુ સ્વભાવમેં મલિનતા નહીં હૈ.**' ભગવાનકા વસ્તુ સ્વભાવ દેખો તો મલિનતા નહીં હૈ. વહ તો ઉપર પર્યાયમેં મલિનતા દિખતી હૈ. સંસાર પર્યાયમેં હૈ. સંસાર બાહર નહીં હૈ. સ્ત્રી, કુટુંબ, પરિવાર, પૈસા, લક્ષ્મી, દુકાન સંસાર નહીં હૈ. ઔર સંસાર દ્રવ્યમેં નહીં હૈ. આહાહા..! સમજમેં આયા? સંસાર હૈ ઉસકી પર્યાયમેં. સંસરણ ઈતિ સંસાર. યહ શબ્દ પડા હૈ, પ્રવચનસાર. અંતર સ્વરૂપ આનંદકા નાથ, ચિદાનંદ નાથ ધ્રુવ, ઉસમેંસે સંસરણ અર્થાત્ હટ જાય. હટકર રાગમેં આ ગયા હૈ. રાગ-દ્વેષમેં આ ગયા. ઈસલિયે સંસરણ ઈતિ સંસાર. વહ સંસાર હૈ. આહા..! ઔર ઈસ સંસારકા નાશ કરના હૈ. કોઈ બાહ્ય સંસારમેં સ્ત્રી-પુત્ર છોડકર અકેલા ફિર, કપડે નિકાલકર, ઐસા અનંત બાર કિયા. આહાહા..!

અંતરમેં જો પર્યાયમેં ક્રોધ, માનાદિકી યોગ્યતા હૈ, વહ સ્વરૂપમેં નહીં હૈ. સ્વરૂપકી દૃષ્ટિ કરકે, સ્વરૂપકા ધ્યાન કરકે, સ્વરૂપમેં જાકર, સ્વરૂપકી ભેંટ કરકે એકાકાર હોતા હૈ તો મલિનતા છૂટ જાતી હૈ. દૂસરા કોઈ ઉપાય હૈ નહીં. આહાહા..! '**વસ્તુસ્વભાવમેં મલિનતા નહીં હૈ.**' એક દૃષ્ટાંત દિયા હૈ.

જૈસે '**પરમાણુ પલટકર વર્ણ-ગંધ-રસ-સ્પર્શસે રહિત નહીં હોતા...**' પરમાણુ એક હૈ, વહ કભી વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ ગુણકે બિના નહીં રહ સકતા. હૈ? પરમાણુ પલટકર, પલટકર '**વર્ણ-ગંધ-રસ-સ્પર્શસે રહિત નહીં હોતા...**' આહાહા..! ક્યા કહા? પરમાણુકા સ્વભાવ જો વર્ણ, ગંધ, રસસે રહિત હૈ ઐસા કોઈ કહે તો ઐસે નહીં હૈ. વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ ઉસકા સ્વભાવ હૈ. તો વહ પરમાણુ વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ રહિત હો ગયા હૈ, ઐસા કોઈ કહે તો દ્રવ્યકા નાશ હો ગયા. આહાહા..! પરમાણુમેં વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ હૈ. ઉસકા પલટકર અભાવ હો જાય, ઐસા તીન

કાલમેં નહીં હૈ.

ઐસે ભગવાન આત્મા,.. આહાહા..! અનંત જ્ઞાન, દર્શન, આનંદસે ભરા હૈ, વહ પલટકર કભી વિકાર નહીં હોતા. સમજમેં આયા? થોડી સૂક્ષ્મ બાત હૈ, પ્રભુ! આહા..હા..! પરમાણુ જૈસે વર્ણ, ગંધ, રસસે રહિત હો સકે નહીં, અનાદિઅનંત પરમાણુમેં વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ અનાદિઅનંત હૈ. વૈસે યહ ભગવાન આત્મા અનાદિઅનંત આનંદ ઔર શાંતિસે ભરા તત્ત્વ હૈ. ઉસમેં મલિનતા હૈ નહીં. આહાહા..! પરમાણુ રંગ બિના હોતા નહીં, વૈસે ભગવાન રાગ બિના હી હોતા હૈ. આહાહા..! રાગસહિત હોતા તો.. રાગ પર્યાયમેં હૈ, લેકિન વસ્તુમેં રાગ હૈ નહીં. ક્રોધ હૈ નહીં, માન હૈ નહીં. ભ્રમણા ભી ઉસકે અંદર નહીં હૈ. ભ્રમણા સબ પર્યાયમેં હૈ. આહાહા..! થોડા સૂક્ષ્મ પડા. વસ્તુ ઐસી હૈ, પ્રભુ! આહાહા..!

યહાં તો સબ ભગવાન હૈ, ભાઈ! ભગવાન હી હૈ. વહ તો એક પર્યાયમેં રાગકી એકતા, જો ઉસકી યોગ્યતા હૈ, યોગ્યતા તો ઉસકી હૈ, કર્મસે નહીં હૈ. જૈસે સ્ફટિકમેં પ્રતિબિંબ ઉઠા હૈ, લાલ-પીલે ફૂલ હૈ ઉસસે નહીં, અપની યોગ્યતાસે હુઈ હૈ. વૈસે યહ વિકાર કર્મસે નહીં, અપની યોગ્યતાસે વિકાર હૈ. લેકિન પ્રભુ તો ત્રિકાલ નિર્મલાનંદ હૈ. પરમાણુ પલટકર વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ રહિત હોતા નહીં. ઐસે તીન લોકકા નાથ પ્રભુ પલટકર રાગરૂપ કભી હોતા નહીં. આહાહા..! ઐસા વસ્તુ સ્વભાવ (હૈ). કિસકે સાથ વાદ કરે? વાદવિવાદ ભી કહાં હૈ? નિયમસારમેં આગે પ્રભુને કહા હૈ, આહાહા..! ચીજ ઐસી હૈ. ... ઐસા પાઠ હૈ નિયમસારકા. અનેક પ્રકારકે જીવ, અનેક પ્રકારકી ઉસકી લબ્ધિકા ઉઘાડ, અનેક પ્રકારકે જીવ. નાના પ્રકારકે કર્મ અર્થાત્ કર્મ ભિન્ન-ભિન્ન હૈ. સ્વસમય ઔર પરસમયકે સાથ વાદ મત કરના. નિયમસારમેં પાઠ હૈ. ક્યોંકિ વહ ચીજ તો અનુભવકી ચીજ હૈ. આહા..! વાદ કરને જાયેગા તો વ્યવહારકે બહુત વચન આતે હૈં, ઉસે આગે રખેગા. આહાહા..! ગાથામેં કહા હૈ. સ્વસમય ઔર પરસમયકે સાથ વાદવિવાદ કરના નહીં. સ્વસમયસે ભી. આહાહા..! જૈન ધર્મમેં રહકર ભી જૈનધર્મકે લોગોંકે સાથ વાદવિવાદ નહીં. વહ વસ્તુ ઐસી અગમ્ય હૈ.

વહ યહાં કહતે હૈં. '**परमाणु पलटकर...**' આહાહા..! વર્ણ યાની રંગ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ રહિત નહીં હોતા. '**वैसे ही वस्तु स्वभाव नहीं बदलता.**' ભગવાન ચૈતન્ય આનંદ સ્વરૂપ.. આહાહા..! પરમાણુ રંગસે અરંગ નહીં હોતા, ઐસે ભગવાન આત્મા નિર્મલાનંદ ત્રિકાલસે કભી વિકારરૂપ નહીં હોતા. વસ્તુ વિકારરૂપ નહીં હોતી. આહાહા..! યહાં તો વસ્તુકી શ્રદ્ધાકી બાત હૈ. અનુભવકી બાત હૈ. આહાહા..! '**वैसे ही वस्तुस्वभाव नहीं बदलता.**' જૈસે પરમાણુકા વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ પલટકર

ક્યા હો જાય? પરમાણુ અરૂપી હો જાય? વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શસે રહિત હો તો અરૂપી હો જાય? કભી હોતા નહીં. વૈસે ભગવાન તીન લોકકા નાથ, ચૈતન્યજ્યોતિ જળહળ જ્યોતિ સ્વયં જ્યોતિ સુખધામ, વહ પલટકર ક્યા હો જાય? ક્યા રાગ હો જાય? જડ હો જાય? આહાહા..! આહા..હા..! ઐસી ચીજ પ્રભુ તેરે પાસ હૈ, તૂ હી હૈ. પાસ કહનેમેં થોડા (ભેદ રહતા હૈ).

'**यह तो परसे एकत्व तोडनेकी बात है.**' બહન તો કહતે હૈં કિ યહ મૈંને ક્યોં કહા? કિ પરસે એકત્વ તોડનેકી બાત હૈ. વિકાર આત્મામેં નહીં હૈ ઔર વિકાર પર્યાયમેં હૈ, એક સમયકી પર્યાયમેં હૈ, યહ બાત ક્યોં કહી? કિ વિકાર તોડનેકો કહા. ક્યોંકિ વિકાર હમેશા નહીં હૈ, વસ્તુ નિત્ય હૈ. આહાહા..! ભગવાન આત્મા જ્ઞાનાનંદ સહજનંદ સ્વરૂપ ત્રિકાલી હૈ, અનાદિઅનંત હૈ ઔર વિકાર હૈ વહ ક્ષણિક એક સમયકા હૈ. જૈસે પરમાણુ પલટકર વર્ણ રહિત નહીં હોતા, વૈસે ભગવાન પલટકર કભી વિકારરૂપ નહીં હોતા. ચાહે તો નિગોદમેં ચલા જાય. નિગોદમેં અંગૂલીકે અસંખ્ય ભાગમેં, અસંખ્યવે ભાગમેં. અસંખ્ય ઔદારિક શરીર હૈ. નિગોદ. એક શરીરમેં અનંતગુના જીવ હૈ. એક-એક જીવમેં સાથમેં દો-દો શરીર હૈ. તૈજસ ઔર કાર્માણ. આહાહા..!

એક અંગૂલીકે અસંખ્ય ભાગમેં અસંખ્ય તો નિગોદકે ઔદારિક શરીર હૈ. આહાહા..! ઔર એક-એક શરીરમેં અનંત-અનંત જીવ હૈ. ઔર એક-એક જીવકા દો-દો શરીર સાથમેં હૈ. સબકી સંખ્યા અંગૂલીકા અસંખ્યવાં ભાગ. ગજબ બાત હૈ! ઐસા કહકર ક્યા કહતે હૈં? કિ ક્ષેત્રકી કોઈ મહિમા નહીં હૈ. છોટા-બડા ક્ષેત્ર નહીં, વસ્તુકા સ્વભાવ ક્યા હૈ? આહાહા..! બડા ક્ષેત્ર હો તો બડી ચીજ કહનેમેં આયે, છોટા ક્ષેત્ર હો તો છોટી કહી જાય, ઐસા નહીં હૈ. છોટી-બડી કોઈ ક્ષેત્રસે નહીં હૈ. આહાહા..!

જિતને ગુણ આકાશમેં હૈ, અનંતાઅનંત. તીન કાલકે સમયસે અનંતગુના. ઉતને ગુણ એક પરમાણુમેં હૈ. અરે.. પ્રભુ! ક્યોંકિ દ્રવ્ય હૈ ન? જિતને ગુણ આકાશમેં હૈ, ઉતની સંખ્યા એક પરમાણુમેં હૈ. આહાહા..! ઉતની સંખ્યા આત્મામેં હૈ. પરમાણુમેં જડ હૈ. ભગવાનમેં સબ ચેતન હૈ. આહા..! વહ સ્વભાવ કભી પલટતા નહીં.

'**यह तो परसे एकत्व तोडनेकी बात है.**' યહ બાત ક્યોં કી? કિ રાગ ઔર સ્વભાવ દોનોં બિલકૂલ ભિન્ન હૈ. બિલકૂલ ભિન્ન હૈ. રાગસે કુછ ભી લાભ હો, શુભરાગ કરતે-કરતે અંદરમેં પ્રવેશ હોગા, વહ બાત બિલકૂલ જૂઠ હૈ. પહલે શુભરાગ કરે, શુભરાગ કરતે-કરતે અંદરમેં જાના હોગા. દુઃખ કરતે-કરતે સુખમેં જાના હોગા, ઐસા હૈ. દુઃખ વેદતે-વેદતે આનંદમેં જાના હોગા, ઐસી વહ બાત હૈ. આહાહા..! સૂક્ષ્મ બાત હૈ, પ્રભુ! યહાં બહિન કહતી હૈ, યહ ક્યોં કહા? '**यह तो परसे एकत्व तोडनेकी**

બાત હૈ.' આહા..! પ્રભુ! તેરેમેં આનંદ ભરા હૈ ન, નાથ! તેરી પર્યાયમેં જો થોડા વિકાર હૈ, વહ તો ક્ષણિક હૈ. વહ તો તેરી નજર ગિરતે હી ટૂટ જાયેગા. આહાહા..! તેરી નજર ફિર, પર ઉપર તેરી નજર હૈ, નિધાન પર નજર આયે તો એક સમયમેં ટૂટ જાયેગા. આહાહા..! ઐસી તાકત હૈ, પ્રભુ!

'**અંતરમેં વાસ્તવિક પ્રવેશ કર...**' બહિન કહતી હૈ.. થોડા બોલે થે, બહુત થોડા બોલતી હૈ. યહ ભી થોડા બોલે હોંગે, બહનોંને લિખ લિયા. ઈસલિયે બાહર આયા, નહીં તો બાહર ભી નહીં આયે. બાહરસે મર ગયે હૈં. આહાહા..! '**અંતરમેં વાસ્તવિક પ્રવેશ કર...**' જિસમેં વિકાર નહીં, નિર્મલાનંદ પ્રભુ, જૈસે પરમાણુ પલટકર વર્ણરહિત નહીં હોતા, વૈસે ભગવાન પલટકર, અનંત જ્ઞાન, દર્શન પલટકર વિકાર નહીં હોતા. અનંતજ્ઞાન, અનંતદર્શન અનંત ચતુષ્ટય. જૈસે પરમાણુકા વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ પલટતા નહીં, વૈસે આત્મામેં અનંત ચતુષ્ટય ભરા હૈ. આહાહા..! અનંતજ્ઞાન, અનંતદર્શન, અનંતઆનંદ, અનંતવીર્ય. ઉસ ચતુષ્ટયસે રહિત આત્મા કભી હોતા નહીં, તીન કાલમેં હોતા નહીં. ઐસા અંદરમેં પ્રવેશ કર, પ્રભુ! ઐસા કહતે હૈં. તુજે મહિમા લગતી હો.. આહાહા..! યહ ચીજ મહાપ્રભુ હૈ. ભલે ઉસકી પર્યાયમેં અનાદિસે વિકાર હૈ. લેકિન ઉસકા સમય કિતના? એક સમય. વિકારકી. અપની મૌજૂદગી ત્રિકાલ હૈ. આહાહા..! ત્રિકાલી પર નજર કર, અંતર પ્રવેશ કર. '**તો (પરસે) પૃથકતા હો.**' તો પરસે પૃથક નામ જુદા હો જાય, ભેદજ્ઞાન હો જાય. આહાહા..!

કષાયકા અંશ ઉપર-ઉપર હૈ ઔર અંદરકી ચીજમેં તો અકેલા માલ-આનંદકા માલ ભરા હૈ. અતીન્દ્રિય જ્ઞાન, અતીન્દ્રિય આનંદ, અતીન્દ્રિય વીર્ય, અતીન્દ્રિય શાંતિ, અતીન્દ્રિય પ્રભુતા, અતીન્દ્રિય પ્રભુતા ઐસી અનંત-અનંત શક્તિકા દલ-પિંડ પડા હૈ. આહાહા..! ઉસમેં પ્રવેશ કર, પ્રભુ! આહાહા..! ઉસ ચીજકી ઓર નજર કર. ચાહે કોઈ ભી નિગોદકા ભવ કિયા, લેકિન ઉસકા દ્રવ્ય તો જો હૈ સો હૈ. આહાહા..! નિગોદકા ભવ. એક અક્ષરકે અનંતવે ભાગમેં વિકાસ હૈ. ફિર ભી દ્રવ્ય તો પરિપૂર્ણ પરમાત્મસ્વરૂપ હી પડા હૈ. આહાહા..! આહાહા..!

'**અંતરમેં વાસ્તવિક પ્રવેશ કર તો (પરસે) પૃથકતા હો.**' તો પરસે ભિન્નતા હો જાયેગી. ૮૧ (પૂરા હુઆ). ઉસકે બાદ? ૧૦૦. કોઈ લિખનેવાલેને લિખા હૈ. કિસીને રખા થા.

'मैं अनादिअनंत मुक्त हूं'-ईस प्रकार शुद्ध आत्मद्रव्य पर दृष्टि देनेसे शुद्ध पर्याय प्रगट होती है. 'द्रव्य तो मुक्त है, मुक्तिकी पर्यायको आना हो तो आये' ईस प्रकार द्रव्यके प्रति आलंबन और पर्यायके प्रति उपेक्षावृत्ति होने पर स्वाभाविक शुद्ध पर्याय प्रगट होती ही है. १००.

१००. '**मैं अनादिअनंत मुक्त हूं**'. मुक्त सिद्ध होते हैं, वह सादि अनंत सिद्ध है. सिद्ध होते हैं वह सादि अनंत है, प्रभु अनादिअनंत है. मुक्तदशा सादि-शुरूआत है, फिर अंत नहीं है. सादिअनंत है. और प्रभु आत्मा है वह तो अनादिअनंत है. उसकी आदि भी नहीं और अंत नहीं है. ईसकी तो आदि होगी, सिद्धकी सादि हो गयी. सिद्ध पर्याय जब होगी तब आदि हो गयी. आत्मामें ऐसा है नहीं. आहाहा..! '**मैं अनादिअनंत मुक्त हूं**'. आहाहा..! अनादिअनंत मुक्त हूं. कभी बंधा नहीं. आहाहा..! अंतरमें बिठानेकी बात है, प्रभु! अंतरमें दृष्टि करके, रुचि करके, पोषण करके अनुभव करने लायक यह है. बाकी तो सब दुनियाकी बातें बहुत है.

'**ईस प्रकार शुद्ध आत्मद्रव्य पर दृष्टि देनेसे...**' शुद्ध आत्मद्रव्य पर दृष्टि देनेसे '**शुद्ध पर्याय प्रगट होती है.**' आहाहा..! शुद्ध पर दृष्टि देनेसे.. वह तो समयसारमें गाथा है. ... शुद्ध होता है, .. अशुद्ध होता है. गाथा है, समयसारमें. आत्मा त्रिकाली शुद्ध है, ऐसी दृष्टि करे और अंदर करे तो वह शुद्ध हो जाता है. और आत्माको अशुद्ध माने तो वह चारों गतिमें अशुद्ध रहता है. समयसारमें दो गाथा है. आहा..! यहां कहा, '**मैं तो अनादिअनंत मुक्त हूं**'. आहाहा..! '**ईस प्रकार शुद्ध आत्मद्रव्य पर दृष्टि देनेसे शुद्ध पर्याय प्रगट होती है.**' शुद्ध पर्याय कोई दूसरे प्रकारसे प्रगट नहीं होती. आहाहा..! अनादिअनंत ध्रुव भगवान, जिसमें पर्यायका बदलना भी नहीं है, उस पर दृष्टि देनेसे पर्याय प्रगट होती है-शुद्ध पर्याय प्रगट होती है.

शक्तिरूप तो है ऐसा कहनेमें आता है. ध्रुवमें सब पर्यायकी शक्ति तो है. क्यों? कि जितनी पर्याय होती है वह पर्याय एक समय रहकर विलय होती है. विलय-नाश होती है. नाश कहांसे हो? सत् है. उत्पाद्व्ययध्रुव युक्तं सत्. व्यय भी सत् है. आहाहा..! उत्पादव्ययध्रुव युक्तं सत्. तो व्यय भी सत् है. तो नाश होकर कहां जाय? व्यय होकर अंदर द्रव्यमें प्रवेश करती है. व्ययकी पर्याय नाश

હોકર દ્રવ્યમેં જાતી હૈ. આહા..! હૈ ન? '**શુદ્ધ પર્યાય પ્રગટ હોતી હૈ.**' ક્યોંકિ પર્યાય શક્તિરૂપ તો અંદર સબ પડી હૈ. લેકિન અંતર ઉસકા સ્વીકાર.. ઓહો..! ગહરાઈમેં ઉસકા સ્વીકાર કરનેસે, પર્યાયકે તલમેં જાને પર જો પરમાત્મા પૂર્ણ સ્વરૂપ વિરાજતા હૈ, વહ દ્રવ્ય તો મુક્ત હૈ. તેરે ખ્યાલમેં આ જાયેગા, તુજે આનંદ હોગા. આહાહા..! સમ્યગ્દર્શનમેં આનંદ હોગા. અતીન્દ્રિય આનંદકા સ્વાદ આના. આહાહા..! ક્યોંકિ અનંત ગુણ હૈ. સબ ગુણકા અંશ પ્રગટ હોતા હૈ. તો આનંદ ભી પ્રગટ હોતા હૈ. સ્વરૂપકી રચનાવાલા વીર્ય ભી પ્રગટ હોતા હૈ. ઔર પ્રભુતા, ઉસમેં પ્રભુતા પડી હૈ આત્મામેં. સમયસારમેં ૪૭ શક્તિ હૈ ન. ઉસમેં એક પ્રભુતા શક્તિ હૈ. આહાહા..! ઉસ પ્રભુતા શક્તિમેંસે પ્રભુતા આતી હૈ. પર્યાયમેં પ્રભુતા આતા હૈ. આહાહા..! ચૌથે ગુણસ્થાનમેં પ્રભુતાકા અંશ બાહર આતા હૈ. આહાહા..! ઐસા માર્ગ!

'**દ્રવ્ય તો મુક્ત હૈ, મુક્તિકી પર્યાયકો આના હો તો આયે**'. ક્યા કહા? મેરી દૃષ્ટિ તો દ્રવ્ય પર-ધ્રુવ પર હૈ. પર્યાય હોનેવાલી હોગી. મેરે અંદર ક્યા હૈ? મૈં તો ધ્રુવ પર દૃષ્ટિ રખતા હૂં. આહાહા..! '**મુક્તિકી પર્યાયકો આના હો તો આયે.**' '**દ્રવ્ય તો મુક્ત હૈ.**' ઉસ પર દૃષ્ટિ દેનેસે પર્યાયમેં મુક્તિ હોગી હી. ઉસમેં હોગી હી. આહાહા..! મુક્ત ભગવાન, ઉસકી પર્યાય મુક્ત, અપૂર્ણ પર્યાય મુક્ત, પૂર્ણ પર્યાય મુક્ત, વસ્તુ મુક્ત. આહાહા..! ક્યા કહા? ભગવાન વસ્તુ મુક્ત, ઉસકા માર્ગ જો મોક્ષમાર્ગ અંદર હૈ, અલ્પ હૈ, વહ ભી મુક્ત ઔર પૂર્ણ સિદ્ધ દશા વહ ભી મુક્ત. ઉસકા મુક્તકે સાથ સંબંધ હૈ. રાગકે સાથ એક સમયકા સંબંધ હૈ, વહ કોઈ મૂલ ચીજ નહીં હૈ. આહાહા..! કઠિન કામ હૈ, ભાઈ! દુકાન ચલાની, યહ સબ કરના, ઈસકા સમય કબ મિલે? બાપૂ! યે તો સમય હૈ. આહાહા..! સમય એક બાર આયેગા ઔર દેહ છૂટ જાયેગા. ઐસા સમય આયેગા કિ માલૂમ નહીં પડેગા, બૈઠે-બૈઠે દેહ છૂટ જાયગા, ફટાકસે. અભીં યહાં એક લડકા થા, દસ સાલકા. ઐસે બૈઠા થા. કુછ નહીં થા. કહને લગા, મુજે ગલેમેં કુછ હૈ. કોઈ વ્યાધિ બતાઈ થી. બૈઠા થા, કુઠ નહીં. દસ મિનટમેં દેહ છૂટ ગયા. પહલે હીરાભાઈકે મકાનમેં રહતે થે. હીરાભાઈકે મકાનમેં રહતે થે ન, ઉનકે લડકેકા લડકા, ઉસકા લડકા. ઉસકા નામ કુછ હોગા, કુછ કહતે થે.

યહાં તો કહતે હૈં, જૈસે વહ રોગ ક્ષણમેં દેહકા અંત લાતા હૈ, વૈસે તીન લોકકે નાથકે સન્મુખ દેખને પર (સંસારકા) ક્ષણમેં નાશ હોકર મોક્ષ હોતા હૈ. આહાહા..! અરે..! વહ ચીજ ક્યા હૈ? અંદર કૌન કિતની તાકત ઔર ક્યા શક્તિ હૈ? આહા..! જિસકી તુલના સિદ્ધકે સાથ ભી નહીં. સિદ્ધકી પર્યાયકે સાથ નહીં, દ્રવ્યકે સાથ હૈ. આહાહા..! સિદ્ધકી પર્યાય જૈસી અનંતી પર્યાય તો એક-એક ગુણમેં પડી હૈ. ઐસા

દ્રવ્ય સ્વભાવ.. આહાહા..!

'**દ્રવ્ય તો મુક્ત હૈ, મુક્તિકી પર્યાયકો આના હો તો આયે**'. આહાહા..! બહન આયે નહીં હૈ અભી. દોપહરકો આયેંગે. શરીરમેં કમજોરી હૈ. સિદ્ધકી પર્યાય હોની હો તો હો, મુજે ક્યા? મૈં તો ત્રિકાલી આનંદકંદ ધ્રુવ હૂં. આહાહા..! ઐસા કહતે હૈં. મૈં તો ત્રિકાલી અનાદિઅનંત આનંદ, વીર્ય, શાંતિ ઔર પ્રભુતાકા પિંડ ભરા હૈ. સિદ્ધપર્યાય આનેવાલી હોગી તો આયેગી. આહાહા..! ઉસકી ભી હમકો પરવાહ નહીં હૈ. હમને તો અંદર પ્રભુ દેખા હૈ. ધ્રુવ સ્વરૂપ ધ્રુવ ભગવાન. ઉસ દૃષ્ટિકે આગે સિદ્ધકી કોઈ કિંમત નહીં હૈ.

'**ઈસ પ્રકાર દ્રવ્યકે પ્રતિ આલંબન ઔર પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષાવૃત્તિ...**' ઈસ પ્રકાર દ્રવ્યકે પ્રતિ આલંબન. ત્રિકાલી ધ્રુવ ભગવાનકા આલંબન. કોઈ બાહ્ય આલંબનસે વહ પ્રગટ હો, ઐસી ચીજ હૈ નહીં. ભગવાનકા આલંબન હૈ... તકરાર હોતી હૈ ન? સ્થાનકવાસી ઔર દેરાવાસીમેં. શ્વેતાંબર કહે કિ આલંબન ચાહિયે, વહ કહતા હૈ આલંબન નહીં ચાહિયે. બાહરકા આલંબન. યહાં તો બાહરકા આલંબન કામ નહીં કરતા. કોઈ આલંબન નહીં હૈ. નિરાલંબી ભગવાન ત્રિલોકનાથ હૈ. જિસકો કોઈ અપેક્ષા લાગૂ પડતી નહીં. આહાહા..! '**ઈસ પ્રકાર દ્રવ્યકે પ્રતિ આલંબન ઔર પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષાવૃત્તિ...**' પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષા. દરકાર નહીં કૈસી હૈ. આહાહા..!

મુમુક્ષુ :- જ્ઞાનીકો મુક્તિ નહીં ચાહિયે ન?

ઉત્તર :- દરકાર ધ્રુવ પર હૈ. મુક્તિ આતી હૈ. ધ્રુવકે જોરમેં કહતે હૈં. મેરા લક્ષ્ય ધ્રુવ પર હૈ, મુક્તિ આયેગી હી. આનેવાલી આયેગી તો આયેગી હી. મુક્તિકી અનંતી-અનંતી પર્યાય જિસમેં ભરી હૈ. આહાહા..! એક કેવલજ્ઞાનકી એક પર્યાય સાદિઅનંત કેવલજ્ઞાનકી પર્યાય સાદિઅનંત એક જ્ઞાનગુણમેં પડી હૈ. ભગવાન આત્માકા એક જ્ઞાનગુણ, ઉસમેં સાદિઅનંત જો કેવલજ્ઞાન, કભી અંત નહીં. એક પર્યાય (ઐસી) અનંતી પર્યાય ઉસસે અનંતગુની અંદર પડી હૈ. આહાહા..! અરે..! પ્રભુ! તૂને આત્મા દેખા નહીં, આત્માકો જાના નહીં. આત્મા કિસે કહના? આહાહા..! યહ બાત વિસ્મૃત હો ગઈ હૈ ઔર દૂસરે રાસ્તે પર ચડ ગઈ હૈ. પ્રવૃત્તિકે રાસ્તે પર ચડ ગઈ હૈ. આહાહા..!

યહાં તો કહતે હૈં, '**દ્રવ્યકે પ્રતિ આલંબન ઔર પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષાવૃત્તિ...**' પર્યાય ચાહે તો મોક્ષમાર્ગકી હો, લેકિન પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષા (હૈ). ક્યોંકિ પર્યાયકો ભી પરદ્રવ્ય કહા હૈ. ૫૦વીં ગાથા. સમજે? નિયમસાર. પર્યાયકો પરદ્રવ્ય કહા હૈ. સ્વદ્રવ્ય મેરા યહાં હૈ, તો પરદ્રવ્ય તો આયેગા હી. પર્યાય ઉસમેંસે નિકલકર આયેગી

હી. નિઃસંદેહ, નિઃશંક. જો પાયા વહ ગિર જાયેગા, ઐસી શંકા જ્ઞાનીકો હૈ નહીં. પંચમકાલકે પ્રાણીકે લિયે ઐસા લિયા હૈ. ૩૮ ગાથા, ૯૨ ગાથા. મૂલ પાઠમેં ઐસા લિયા હૈ કિ શ્રોતા અપ્રતિબુદ્ધ થા, ઉસે સમજાયા ઔર સમજા તો વહાં તક કહા, હમારા જ્ઞાન ઔર દર્શન અપ્રતિહત હૈ. ગિરેગા નહીં. શંકા નહીં હૈ. પંચમકાલકા પ્રાણી-શ્રોતાકો પ્રગટ હુઆ વહ ઐસી દશા હૈ. કદાચિત્ એકાદ ભવ હો, ઉસકા કુછ નહીં. આહાહા.! ચીજ તો યહ હૈ.

મુમુક્ષુ :- ..

ઉત્તર :- પત્ર ઐસા હૈ ન. પત્ર ઐસા હૈ ન. દેખોન! '**મુક્તિકી પર્યાયકો આના હો તો આયે.**' આયેગી હી. જહાં ભગવાનકો-મૂલકો પકડ લિયા. વૃક્ષકે મૂલકો પકડ લિયા તો ફલ-ફૂલ તો હોંગે હી. જિસને મૂલ પકડા, ઉસે ફલ-ફૂલ તો હોંગે હી. ઐસે ભગવાન આત્માકો પકડા, ઉસમેં સિદ્ધપર્યાય તો ફલ હૈ. ફલ આકર હી છૂટકારા હૈ.

'**દ્રવ્યકે પ્રતિ આલંબન ઔર પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષાવૃત્તિ હોને પર સ્વાભાવિક શુદ્ધ પર્યાય પ્રગટ હોતી હી હૈ.**' આહાહા..! પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષાવૃત્તિ, ચાહે સો પર્યાય ચાર જ્ઞાનકી હો, ક્ષાયિક પર્યાય હો-ક્ષાયિક સમકિત, પરંતુ પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષાવૃત્તિ. આહાહા..! '**પર્યાયકે પ્રતિ ઉપેક્ષાવૃત્તિ હોને પર સ્વાભાવિક શુદ્ધ પર્યાય પ્રગટ હોતી હી હૈ.**' ઐસી વસ્તુકી સ્થિતિ ઔર મર્યાદા હૈ. વહ તો પહલે આ ગયા હૈ અપને. જહાં ચૈતન્યકી પર્યાય પ્રગટ હુઈ, ઉસકી યદિ પૂર્ણતા ન હો તો જગતકા નાશ હોગા. પૂર્ણ દૃષ્ટિ જહાં હુઈ ઔર વહ સાધકપના પૂર્ણ ન હો, તો દ્રવ્ય નહીં રહ સકતા. દ્રવ્ય ન રહે તો, સબ દ્રવ્ય નહીં રહતે, તો જગત શૂન્ય હો જાયે. આહાહા..! યહ બાત પહલે આ ગયી હૈ. ઐસે આત્મામેં જો સાધકપના ઉત્પન્ન હુઆ, ઉસમેં સિદ્ધપના આયેગા, આયેગા ઔર આયેગા. સિદ્ધપના ન આવે તો ઉસ દ્રવ્યકા નાશ હો. સાધકપનાકા અભાવ હોતા હૈ. સાધકકા ફલ સિદ્ધપદ આના ચાહિયે. વહ નહીં આયે તો સાધકકા નાશ હોને પર દ્રવ્યકા નાશ હો જાય. આહાહા..! થોડી સૂક્ષ્મ બાત હૈ. વિશેષ કહેંગે... (શ્રોતા :- પ્રમાણ વચન ગુરુદેવ!)